

Opetusharjoittelu 3 OKLS535 (8 op)

syksy 2017 © Sirpa Eskelä-Haapanen

Harjoittelun tavoitteet

- ◆ Sitoutuminen harjoitteluun
- ◆ Opetussuunnitelmaan perustuen:
- ◆ 1. Oman toiminnan tavoitteellistaminen ja tavoitteiden toteutumisen arviointi **vuorovaikutuksessa** oman opiskelijaryhmän ja ohjaajien kanssa
- ◆ 2. Laajojen oppimiskokonaisuuksien suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi (pedagogiset valinnat)
- ◆ 3. Oppiaineiden välisten yhteisten tai muuten loogisten sisältöjen hyödyntäminen laajemmaksi oppimiskokonaisuudeksi (esim. monialaiset oppimiskokonaisuudet, ks. <https://www.monialaiset.fi/>)

Tavoitteet jatkuvat...

- ◆ Opiskelija osaa seurata ja ohjata erilaisia oppimisprosesseja ja tukea erilaisia oppijoita:
 - ◆ Yksilöllä eri aistikanavien kautta tapahtuvaa oppimista (oppimistyyli), orientaatioiden ja temperamenttien huomioimista (= oppilaan moninainen tapa oppia; ks. esim. Eskelä-Haapanen, Hannula & Lepola 2015, 37–40).
- ◆ Tämä edellyttää opiskelijalta:
 - ◆ Riittäviä tietoja oppimisesta ja sen prosesseista
 - ◆ Hyvää oppilaan- ja ryhmäntuntemusta, vuorovaikutustaitoja
 - ◆ Riittävää sisältötuntemusta
 - ◆ Oman toiminnan **jatkuvaa reflektointia** (Kysy itseltäsi, mikä tuotti hyvää tulosta – toisaalta, minkä voisit ensi kerralla jättää pois?)

Arvioinnin taustalla

- ◆ Arviointi perustuu **aina tavoitteisiin** (ops, paikallinen ops, koulun ops, mahdolliset oppilaan henkilökohtaiset tavoitteet; hojks)
 - ◆ <https://peda.net/jyu/normaalikoulu/ops>
 - ◆ <http://www.oph.fi/ops2016/perusteet>
- ◆ Oppilaita ei verrata
- ◆ Arviointi ei saa kohdistua oppilaan henkilökohtaisiin ominaisuuksiin
- ◆ **Tavoitteet ja arvioinnin perusteet tulee olla oppilaan tiedossa = läpinäkyvyys**
- ◆ Huomioi oppilaan ikäkauden ja edellytykset

Oppimista edistävä arviointi

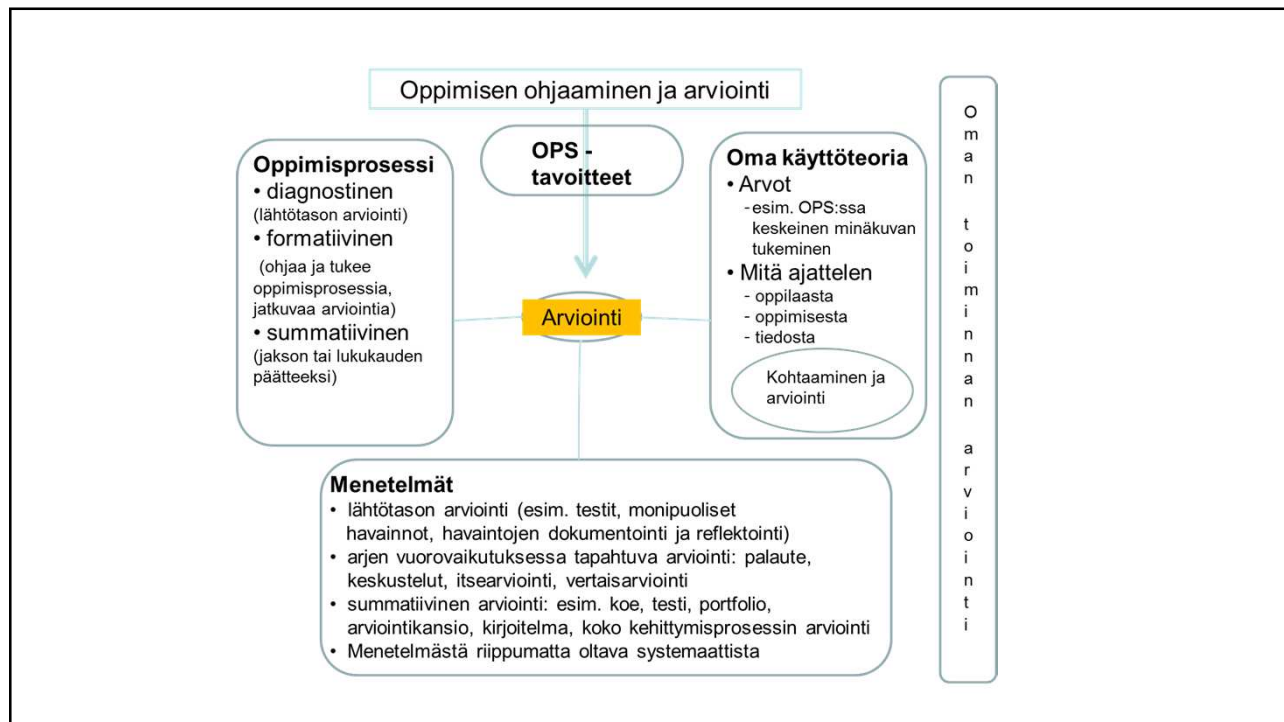
- ◆ Arviointiin liitettävä harjoittelun tavoite – opiskelija kykenee arvioimaan monipuolisesti, tarkoituksen-mukaisesti ja laadukkaasti
- ◆ Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014 (OPS 2014, 46–60)
- ◆ Arvioinnin tehtävänä **kannustaa** opiskelua ja **kehittää** oppilaan itsearviointitaitoja
- ◆ kohdistuu **oppimiseen, työskentelyyn ja käyttäytymiseen**
- ◆ **pedagogisesti** ohjaavaa
- ◆ huomioi koulun (erityisesti opettajan) merkityksen oppilaan **minäkäsityksen muovaajana** (ks. Ihme 2009 21–54).
- ◆ opettajan ja oppilaan välistä **vuorovaikutusta**

Arviointi on:

- ◆ jatkuvaa
- ◆ monipuolista
- ◆ rohkaisevaa, yrittämään kannustavaa, rehellistä ja kunnioittavaa
- ◆ edistää oppilaiden osallisuutta keskustelevalle ja vuorovaikutteiselle ilmapiirillään
- ◆ antaa edellytyksiä itsearvioinnille ja vertaisarvioinnille
- ◆ oppilaan oppimisprosessia henkilökohtaisesti tukevaa ja oppimisen näkyväksi tekevää
- ◆ oikeudenmukaista ja eettisesti kestävä
- ◆ pohjana koulutyön ja opetuksen suunnittelulle
- ◆ osa kodin ja koulun yhteistyötä
- ◆ tärkeä opettajan oman työn kehittämisen väline (reflektio)
 - ◆ opetuksen suuntaaminen oppilaiden tarpeiden mukaisesti (eriyttäminen, tuen tason tarpeiden tunnistaminen)

Arvioinnin kohteena

- 1) **Oppiminen** (opinnoissa edistyminen, osaamisen tason arviointi suhteessa tavoitteisiin sekä palautteen antaminen näistä itsenäisesti ja vertaisten kanssa)
- 2) **Työskentely** (työskentelytaitojen kehittäminen, itsenäinen ja vertaisten kanssa työskentely, taito suunnitella, toteuttaa ja arvioida työskentelyään, taito toimia vastuullisesti, parhaansa yrittäen ja vuorovaikutukseen kykeneminen)
 - sisältyy kaikkeen koulun toimintaan, myös osana oppiaineiden arviointia
- 3) **Käyttäytyminen** (muiden ihmisten ja ympäristön huomiointi, yhteiset toimintatavat, säännöt, tilannetietoisuus ja hyvät tavat vuorovaikutuksessa)

Tärkeitä päivämääriä

- ◆ Muista SORA-tarkistusaika (rikosrekisteriote) <http://www.oikeusrekisterikeskus.fi/fi/index/oikeusrekisterikeskus/lomakkeet.html>
- ◆ harjoittelun aloitus 30.8. klo 14.30–15, kuvataideluokka → luokkiin 15.15.–16.00
- ◆ Arviointiluento: ti 12.9. klo 15.00–16.30, kuvataideluokka
- ◆ iPad-koulutus: ma 4.9. tai to 7.9. klo 14.30–16
- ◆ rehtorin luento ke 20.9. klo 14.30–16, kuvataideluokka
- ◆ Syysloma: viikko 42
- ◆ syysliikuntapäivä to 7.9.
- ◆ KoKo/ke 6.9. klo 9.15 ja ti 19.9. klo 9.15 syylisissä
- ◆ ys-ajat tiistai-iltapäivisin harjoittelukollegojen kanssa (14.15–15.30)
- ◆ Norssin päivä pe 6.10.
- ◆ Kaikki pelissä-jalkapallotapahtuma 12.-13.10

OH3-yleisaikataulusta

Viikko 36: suunnittelu- ja seurantaviikko, ohjauksia

Viikot 37-41: luokkatyöskentelyä, ohjauksia, monialaisten oppimiskokonaisuuksien päivät, seurannat, ryhmäkuuntelu, ym.

Harjoitteluraportin kirjoittaminen kannattaa suorittaa prosessina, jolloin oman työn reflektio tukee raportointia ja opettajuuden kehittymistä.

Loppukesustelun ajankohta (viikko 43) sovitaan opiskelija- ja luokkakohteisesti.

Huomioi voimavarasi...

Jyväskylän normaalikoulu - opetusharjoittelu

Sisältö ja suoritustapa

- ◆ Arviointi kulkee punaisena lankana koko ajan!
- ◆ luokkatyöskentelyä noin kuuden viikon ajan
- ◆ ohjauksiin (yksilö- ja ryhmäohjaukset) ja yhteisiin tilaisuuksiin osallistuminen, väli- ja loppukesustelut
- ◆ vähintään yksi ryhmäkuuntelu/opiskelija ja sen palauteskustelu – näihin liittyvät havainnointitehtävät ja vertaispalaute
- ◆ laajahkon oppimiskokonaisuuden / -kokonaisuuksien suunnittelu, toteutus ja arviointi (monialainen oppimiskokonaisuus)
- ◆ pidettäviä tunteja 34
- ◆ oman harjoitteluluokan ja muiden luokkien oppilaiden toiminnan seuranta, havainnointi, reflektointi ja raportointi (dokumentointi)
- ◆ vertaisseuranta **min. 5 h**: havainnointi, reflektointi ja raportointi
- ◆ tiistait klo 14.30 alkaen varattu opiskelijoiden yhteissuunnitteluun
- ◆ koulun toimintakulttuuriin ja oppilashuoltoon tutustuminen
- ◆ **3** väituntia liikuntaväikkiksenä
- ◆ **3** ruokailuvalvontaa
- ◆ itsenäinen työskentely
- ◆ harjoitteluraportin laatiminen
- ◆ palautelomake

Jyväskylän normaalikoulu - opetusharjoittelu

12

4 op:n ryhmä

- ◆ OH3 (OKLS535) Normaalikoululla toteutuva tuntikertymä 5 op / 8 op
 - ◆ luokkaan ja oppilaisiin tutustuminen
 - ◆ arvioinnin tematiikan pohdinta, suunnittelu ja toteutus (harjoittelun periaatteiden mukaisesti)
 - ◆ harjoittelutunnit 16 h
 - ◆ vertaisseurannat 3 h / 5 h
 - ◆ ryhmäkuuntelu 1 h
 - ◆ Norssin ja OKL:n ohjaukset vähenevät luonnollisesti samassa suhteessa, kun pidettävät tunnit vähenevät
 - ◆ 1 ruokailuvalvonta ja 2 välituntileikitystä / 3 krt
- ◆ **ei osallistu** luokan/solun monialaiseen viikkoon!

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien viikko

- ◆ L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- ◆ L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- ◆ L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
- ◆ L4 Monilukutaito
- ◆ L5 Tieto- ja viestintäteknologia
- ◆ L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys
- ◆ L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen

Syksyn teema L4 monilukutaito

Viikko 40: ma pohjustus, ti-to toiminta, pe koonti (1+2, 3+4, 5+6 luokat)

- ◆ Monialaisen oppimiskokonaisuuden suunnittelu ja toteutus
- ◆ n. 10-14 oppituntia **yhdessä** harjoittelukollegojen kanssa
- ◆ Tavoitteena **eheyteitty kokonaisuus**, jossa näkyy OPS2014 oppimiskäsitys

Huomioi erityisesti (vrt. OPS 2014)

- ◆ Oppilaslähtöisyys: Miten oppilaat otetaan mukaan suunnitteluun? Mitä opetusmenetelmiä käytetään? Mitä arviointimenetelmiä käytetään? (Arvioinnissa painottuu formaatiivinen arviointi.) → **oppilaiden osallisuus**
- ◆ **Vastuullisuus ja yhteisöllisyys:**
 - ◆ Miten huolehdimme siitä, että kaikkien opettajien työpanos hyödynnetään täysillä koko viikon ajan?
 - ◆ Miten oppilaat hyötyvät siitä, että luokassa on koko ajan kolmen opettajan resurssi?
 - ◆ Eriytämmekö opetusta?
 - ◆ Miten eriytämme?
 - ◆ Pienryhmät/nimikko-oppilaat?
 - ◆ Yhteistoinnilliset työtavat?
 - ◆ Pistetyöskentely?
- ◆ Linkitä ajattelusi ja toimintasi **kirjallisuuteen** (vrt. käyttöteoria)
- ◆ Yhteistyössä on voimaa!

Jyväskylän normaalikoulu - opetusharjoittelu

15

Muuta huomioitavaa

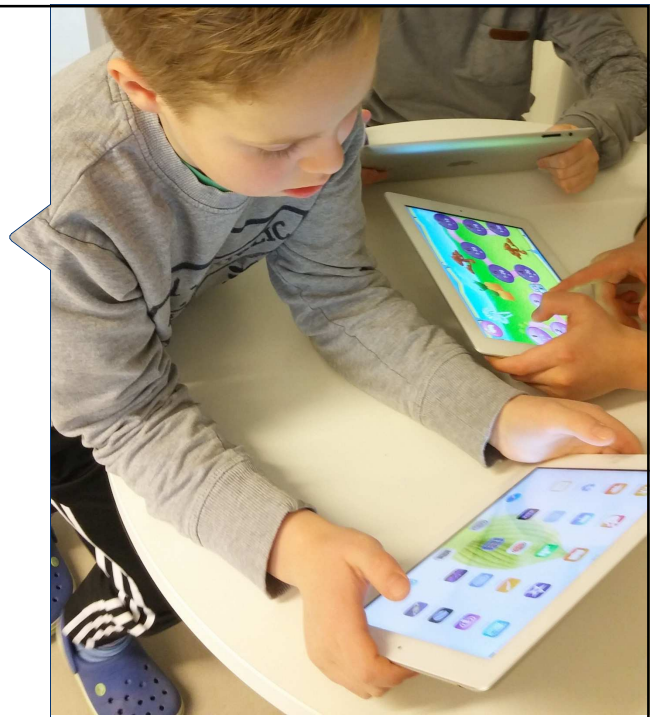
Vaittolovelvollisuus

Tekijänoikeudet esim. kopiointi.fi

Muistathan, että olet **itse** vastuussa tiedonkulusta (suunnitelmat, seurantojen, keskustelujen ja ohjauksen aikataulut sekä niiden muutokset).

<https://www.norssi.jyu.fi/ohjattu-harjoittelu/luokanopettajaharjoittelu/oh3>

Jyväskylän normaalikoulu - opetusharjoittelu

OKL:n ohjaajan rooli

- ◆ Ryhmäohjaus 5 kertaa:
 - ◆ Johdattelu OH3-harjoitteluun/harjoittelun henkilökohtaiset tavoitteet
 - ◆ Oppimistyyli, temperamentti ja arviointi
 - ◆ Monialaiset oppimiskokonaisuudet /pedagogiset ratkaisut
 - ◆ Palaute ja arviointi
 - ◆ Raporttipalaveri
- ◆ Yksilöohjauksia, 3-6 kertaa/opiskelija (mm. oman opetuksen analysointi)

- ◆ Atjonen, P. 2007. Hyvä, paha arviointi. Helsinki: Tammi. Saatavissa: <https://wiki.uef.fi/pages/viewpage.action?pageId=33656978>
- ◆ Eskelä-Haapanen, S., Hannula, M. & Lepola, M. 2015. Puhe pulppuamaan! Oppimista tukeva keskustelu. Jyväskylä: PS-kustannus.
- ◆ Ihme, I. 2009. Arviointi työvälteenä. Lasten ja nuorten kasvun tukeminen. Jyväskylä: PS-kustannus.
- ◆ Liinamaa, L., Luostarinen, A. & Peltomaa, I-M. 2017. Repullinen vinkkejä – Opas monialaisiin oppimiskokonaisuuksiin. Otavan Opisto. Saatavissa: <https://www.monialaiset.fi/>
- ◆ Normaalikoulun perusopetuksen opetussuunnitelma. Saatavissa: <https://www.norssi.jyu.fi/alakoulu/opetus-ja-opiskelu>
- ◆ OPS2014. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet. Helsinki: Opetushallitus.